

Vergaderjaar 2021–2022

25 657

Persoonsgebonden Budgetten

Nr. 341

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR LANGDURIGE ZORG EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 juni 2022

Met deze brief informeer ik uw Kamer over een aantal zaken die betrekking hebben op het persoonsgebonden budget (pgb).

Allereerst kom ik met deze brief tegemoet aan het verzoek van uw Kamer om tweejaarlijks te rapporteren over de voortgang van het Programma PGB 2.0. Verder informeer ik u over een gevraagde commissiebrief inzake de werking CIZ, langdurige zorg (Wlz) en PGB. Ik geef u ook de stand van zaken ten aanzien van de pgb-risicoscan. Daarnaast informeer ik u over het proces ten aanzien van het gebruik van pgb in wooninitiatieven nadat mij is gebleken dat dit wenselijk is.

De centrale punten uit deze brief zijn als volgt:

- Ik geef aan dat zowel de doorontwikkeling van het PGB2.0-systeem als de invoering daarvan bij zorgkantoren conform planning verloopt zodat PGB2.0 in oktober kan worden opgeleverd.
- Ik blik vooruit naar oktober en volgend jaar voor wat betreft de invoering van PGB2.0. Na de recente aansluiting van juni kan reeds 75% van de budgethouders vallend onder de Wlz gebruik maken van PGB2.0. De laatste 6 zorgkantoren zullen in oktober worden aangesloten. Daarna zal de focus worden verlegd naar het aansluiten van gemeenten.
- Ik heb samen met de ketenpartijen, BVZK en Per Saldo een nieuwsbrief gemaakt waarin we de positieve ervaringen van gebruikers breder voor het voetlicht brengen en zo drempels voor gebruik verder verlagen.
- Er heeft een nadere verkenning naar de juridische grondslag voor de pgb-risicoscan plaatsgevonden. Verder wordt onderzocht welke mogelijkheden het PGB2.0-systeem biedt.
- Tijdens het commissiedebat op 23 juni zal het gesprek over mijn ambitie op wooninitiatieven worden gevoerd. Op dit moment houdt VWS een aantal gesprekken met betrokken partijen over de kansen en belemmeringen hierbij.

Stand van zaken doorontwikkeling PGB2.0

In de voortgangsrapportage van 20 december 2021¹, heb ik u geïnformeerd dat we in gezamenlijkheid met de ketenpartners en vertegenwoordiging van budgethouders en zorgverleners – en vanuit de uitgangspunten van standaardisatie, procesvereenvoudiging en meerwaarde voor budgethouders en zorgverleners – zijn gekomen tot een ambitieus maar realistisch ontwikkelpakket dat in oktober 2022 moet zijn gerealiseerd. Het werk aan dit gezamenlijke ontwikkelpakket vordert gestaag en verloopt conform de eind 2021 geactualiseerde planning. Daarbij komt de aandacht in toenemende mate te liggen op functionaliteit voor gemeenten zoals het ondersteunen van meerdere vertegenwoordigers. Dit komt immers veelvuldig voor binnen de Jeugdwet (JW) bij twee ouders als wettelijk vertegenwoordiger.

Invoering

Ik heb u in de afgelopen kamerbrieven steeds nauwgezet geïnformeerd over de aansluiting van zorgkantoren. Met elke aansluiting konden meer budgethouders en zorgverleners gebruik maken van de voordelen van PGB2.0. Bij het aansluiten hebben we een zorgvuldige strategie gehanteerd van stapsgewijze en gecontroleerde opschaling zodat de lessen direct kunnen worden toegepast. Dankzij deze strategie, en de continue inzet van alle ketenpartners, maakt het programma ook op het gebied van de aansluiting van steeds meer verstrekkers gestaag voortgang.

Met de aansluiting in april 2022 zijn 9.200 budgethouders van de zorgkantoren Zilveren Kruis (Friesland en 't Gooi), VGZ (Nijmegen en Noord- en Midden Limburg) en achterblijvers van CZ en Zilveren Kruis aangesloten op PGB2.0. In juni 2022, zijn daar vervolgens de zorgkantoren van VGZ (Noord-Holland Noord en Waardenland), CZ (Zuid Limburg en Zuidoost Brabant) en Zorg en Zekerheid (Zuid-Holland Noord en Amstelland en De Meerlanden) bijgekomen, met in totaal 8.800 budgethouders.

Onderdeel van de juni-aansluiting was ook het aansluiten van vijf gemeenten, namelijk Drimmelen, Gorinchem, Nederweert, Opmeer en Veere. Daarmee is opnieuw een mijlpaal gezet. Het berichtenverkeer tussen de betrokken partijen wordt via het PGB Portaal geregeld. Daardoor geldt dat gemeenten die gebruik gaan maken van PGB2.0 niet langer handmatig, maar veilig en eenduidig via het Gemeentelijk Gegevensknooppunt (GGk) hun Toekenningsberichten zullen aanleveren.

Op bijgaande landkaart ziet u de zorgkantoren (groen) en gemeenten (oranje) die reeds gebruik maken van PGB2.0.

¹ Kamerstuk 25 657, nr. 339

Op dit moment werken 25 van de 31 zorgkantoren met PGB2.0 en is ca. 75% van de budgethouders met een pgb via de Wet langdurige zorg (Wlz) aangesloten op PGB2.0.

In totaal kunnen nu ongeveer 43.000 budgethouders, 84.000 zorgverleners en vele medewerkers van SVB, zorgkantoren en een aantal gemeenten gebruik maken van hetzelfde PGB2.0-systeem. Dat is bijna 40% van de ca. 115.000 budgethouders met een pgb via de Wlz, de Jw en/of de Wmo.

Vooruitblik aansluitingen

De eerstvolgende aansluiting zal plaats vinden in oktober. In deze aansluiting zullen de laatste zes zorgkantoren worden aangesloten, waarna alle zorgkantoren ondersteund worden via PGB2.0. Met ingang van 2023 komt de focus te liggen op het aansluiten van de resterende gemeenten. De laatste maanden is duidelijk geworden dat voor het aansluiten van budgethouders vallend onder de Jeugdwet (Jw) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vanwege de specifieke situatie bij gemeenten, bijvoorbeeld vanwege verschillen in uitvoeringsvarianten, samenwerkingsvormen en softwareleveranciers, een andersoortige implementatie nodig is. Op dit moment wordt in nauw overleg met ketenpartners de laatste hand gelegd aan een meer gecentraliseerde aanpak van de aansluitingen, waarbij we de al aanwezige kennis bij de SVB en de rest van de keten optimaal zullen benutten.

Beheer

Op dit moment wordt het beheer uitgevoerd door een tijdelijke beheer- en ontwikkelorganisatie, waarin, onder sturing van VWS, wordt samenge-

werkt door ICTU, SVB en ODC Noord. In de brief van 2 maart 2020² is de Kamer geïnformeerd over de wijze waarop het beheer van het PGB2.0-systeem structureel ingericht zal worden. Onderdeel daarvan is ook het beheer en doorontwikkeling van PGB2.0, inclusief het Zorgdomein, op termijn te beleggen bij de SVB. Als verantwoordelijke voor het verstrekken van een uitvoerbare opdracht met de daarbij behorende middelen heeft VWS de SVB gevraagd hiertoe een uitvoeringstoets uit te voeren. De SVB heeft in een tussentijdse uitvoeringstoets de randvoorwaarden gesteld waaronder de SVB het PGB2.0-systeem in beheer kan nemen. In dit proces hebben VWS en SVB, in overleg met SZW die als eigenaar verantwoordelijk is voor het borgen van de continuïteit en stabiliteit van de SVB, gezamenlijk geconstateerd dat rondom het PGB2.0-systeem nog te veel zaken in beweging zijn. Daarbij kunt u denken aan het aansluiten van verstrekkers (vooral gemeenten), de ondersteuning van Zvw-pgb en de hiermee samenhangend multi-zorgovereenkomsten en het uit faseren van PGB1.0.

De complexiteit en verwevenheid van deze ontwikkelingen stond op dat moment een zorgvuldige beantwoording van de door VWS aan SVB gestelde vraag in de weg. Vanuit het belang dat we hechten aan een zorgvuldig proces is daarom besloten een besluit over de overgang van het beheer naar de SVB voor een periode van maximaal vier jaar te pauzeren. Het PGB2.0-systeem zal dan geruime tijd in gebruik zijn bij alle ketenpartijen en eerdere onderwerpen zullen dan geadresseerd zijn. In deze tussenliggende periode wordt onder mijn verantwoordelijkheid stap voor stap, gezamenlijk met betrokkenen, de transitie voorbereid naar een duurzame structurele situatie.

Het programma PGB2.0 wordt in oktober 2022 beëindigd. Het structurele beheer en doorontwikkeling van functionaliteiten vindt dan plaats onder verantwoordelijkheid van de regioorganisatie die onderdeel is van VWS. VWS blijft tevens eindverantwoordelijk voor de aansluiting van alle verstrekkers op PGB2.0. Eind dit jaar ontvangt uw Kamer de laatste voortgangsrapportage waarin ik u zal informeren over de laatste ontwikkelingen over PGB2.0.

Positieve ervaringen gebruikers

Als keten streven we ernaar om steeds meer budgethouders, vertegenwoordigers en zorgverleners gebruik te laten maken van PGB2.0. Dit doen we door middel van het verstrekken van duidelijke instructies en ook het belichten van de verschillende voordelen. Een nieuw instrument daarbij is de samen met ketenpartners en belangenorganisaties Per Saldo en BVKZ gemaakte nieuwsbrief. De eerste nieuwsbrief vindt u hier: <https://www.mijnpgb.nl/nieuwsbrief-1-pgb-portaal>. De nieuwsbrief is verspreid naar budgethouders, vertegenwoordigers en zorgverleners en bevat aansprekende ervaringsverhalen van gebruikers. Zij vertellen zelf over de voordelen die zij ervaren door het PGB Portaal te gebruiken. Werkt het echt zo makkelijk? Alle geïnterviewden vinden van wel. Het portaal is volgens hen gebruiksvriendelijk, biedt overzicht en werkt snel. Zij waarderen het portaal en zijn enthousiast. Met hun positieve ervaringen motiveren en inspireren zij anderen om ook gebruik te maken van het portaal, zodat meer budgethouders, vertegenwoordigers en zorgverleners de voordelen van PGB2.0 gaan ervaren.

² Kamerstuk 25 657, nr. 329

Werking CIZ, langdurige zorg en PGB

Op 13 juni jl. heeft uw commissie mij verzocht om een commissiebrief inzake de werking CIZ, langdurige zorg (Wlz) en PGB. U verzocht mij hier voor het Commissiedebat PGB van donderdag 23 juni op te reageren. Gezien de complexiteit van de situatie vergt de beantwoording echter meer tijd. Mijn reactie zal daarom zo snel mogelijk volgen.

PGB-risicoscan

Als onderdeel van de Agenda pgb heeft een pilot plaatsgevonden met de pgb-risicoscan. Om de pgb-risicoscan structureel in te kunnen zetten is een juridische grondslag nodig en moeten veel waarborgen worden opgenomen om een zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens te garanderen.

In de afgelopen tijd heeft een nadere verkenning naar de mogelijkheden voor een dergelijke grondslag plaatsgevonden. Momenteel wordt eerst nog door de SVB onderzocht welke mogelijkheden het PGB2.0-systeem al biedt en of de risicoscan daarnaast aanvullend nog nodig is.

Wooninitiatieven

Mijn ambitie op het terrein van wooninitiatieven (Kamerstuk 25 657, nr. 340) heeft tot enige onrust geleid onder (vertegenwoordigers van) ouder- en wooninitiatieven. Uit de reacties maak ik op dat enige nadere duiding nodig is. Tijdens het debat van 23 juni ga ik hierover dan ook graag met uw Kamer in gesprek.

Op dit moment worden gesprekken gevoerd met ZN/zorgkantoren, VNG en (vertegenwoordigers van) ouder- en wooninitiatieven. 30 mei en 17 juni waren er al gesprekken met de Klankbordgroep Wonen van Per Saldo en het Netwerk ouder(woon)initiatieven. Via deze gesprekken inventariseer ik waar kansen en belemmeringen bestaan, met bijvoorbeeld aandacht voor contracteringsvereisten voor kleinschalige aanbieders. Ook stel ik, in samenspraak met partijen, een kader op met wat minimaal verwacht mag worden op het vlak van eigen regie in een pgb-gefinancierd wooninitiatief. Over de voortgang en eventuele vervolgstappen rapporteer ik uw Kamer in het najaar.

De Minister voor Langdurige Zorg en Sport,
C. Helder